

op het westelijk als het oostelijk halfrond. Het nest van de rosse-franjepoot ligt nooit meer als een paar km. van de zee verwijderd. Ze voeden zich met crustacea en met andere diertjes uit het marineplankton. Ze rusten en slapen drijvend. Buiten het broedseizoen zijn het namelijk zeevogels. De overwinteringgebieden van deze soort liggen voor de oost en westkust van zuidelijk Zuid-Amerika en voor de westkust Van Afrika. Tijdens de trek vliegt de rosse franjepoot over zee. Zo kan het ook gebeuren dat onze secretaris Cramer op het strand een dode rosse franjepoot vond. Nadat ze het broedgebied hebben verlaten worden ze maar zelden aan land gezien. Ook hier is de rosse franjepoot uiterst zeldzaam en de vondst van onze secretaris is dan ook wel een buitenkansje.

De tweede soort, de grauwe franjepoot, broedt in de subarctische streken van het oostelijk en westelijk halfrond. Deze soort bouwt zijn nest doorgaans verder landinwaarts dan de rosse franjepoot. De grauwe franjepoot brengt de winter ook op zee door. Zijn overwinteringgebieden liggen dichterbij de evenaar dan die van de rosse franjepoot, n.l. voor de kusten van Peru, Argentinië, Noordwest Afrika, Zuid-Arabië en Indonesië. De grauwe franjepoot is in ons land een schaarse doortrekker. De grote franjepoot tenslotte, komt alleen in Noord en Zuid-Amerika voor. De broedgebieden strekken zich uit van de grote Meren westwaarts over de prairies van Canada en over een groot gedeelte van het westen van de Verenigde Staten. De voornaamste overwinteringgebieden van de grote franjepoot op de pampa's in het binnenland van Argentinië.

In ons land is de grote franjepoot drie keer waargenomen, 1966, 1968 en 1969.

Dit artikel is een bewerking van het artikel van E. Otto Höhn, dat in de Scientific American van juni 1969 verscheen onder de titel The Phalarope.

J. Vink

Verdere literatuur vindt u in een deeltje van de Neue Brehm-Bücherei "Die Wassertreter", eveneens van Dr. E. Otto Höhn.

^^

Als de mens niet naar de vogel komt.....

Op een uitnodiging om de kerstdagen en oud en nieuw bij familie in Duitsland door te brengen, werd maar al te graag gehoor gegeven. Vanuit de trein, die ons naar Osnabrück bracht, leek de voor ons liggende vakantie al veel belovend te worden.

Net over de grens werden enige buizerden gezien, waaronder een bijna sneeuw wit exemplaar en ook gedurende de autorit naar Bad Essen lieten deze indrukwekkende vogels zich niet onbetuigd. Dit alles maakte de voorspelling dat er dagelijks 5 of meer van deze vogels geteld konden worden, toch geloofwaardig.

Het huis waar wij kwamen te logeren, lag een 200 m van het landelijke dorpje Bad Essen verwijderd, dit plaatsje op haar beurt lag tegen de hellingen van het Teutoburgerwald aangeleund.

Wat direct al opviel was het enorme gekrioel van vinken en kneuen op een braak liggend stuk bouwgrond, gelegen tussen het huis en het dorpje. De eerste dagen was onze aandacht voornamelijk gericht op dit terrein. Daarboven behoorden de buizerd, ruigpootbuizerd, sperwer en torenvalk tot onze zeer geregelde gasten, die er dan ook voedsel in overvloed konden vinden; prachtig konden we zien hoe de vogels hun voedsel bemachtigden.

Bijzonder was wel het volgende voorval: Een sperwer stortte zich met

succes in een concentratie vinken en kneuen en zeulde z'n prooi naar wat laag onderhoud. Een ogenblik later kreeg de sperwer gezelschap van een blijkbaar hongerige buizerd, die de prooi in dank overnam. De sperwer zocht daarop zijn heil in een verderopstaande boom en zag het tafereel met lede ogen aan.

Allengs kregen we meer aandacht voor de kleine vogels. Zo werden putters, sijsjes, groenlingen, kepen, geelgorzen en zowaar 2 paartjes goudvinken genoteerd. Het garagedak, dat tot voertafel diende leverde ook een steeds hoger rendement. Koolmees, pimpelmees, een enkele staartmees, ringmus, vink, keep, roodborst, heggemus en ook de goudvink maakten in steeds groter getale van deze voedselrijkdom gebruik.

Op de 5e dag, om half elf 's morgens, verscheen het klapstuk van deze toch al bonte verzameling...de appelvink!

Schuw als deze vogel is, liet hij slechts enkele ogenblikken zich bewonderen, om daarna met goed gevulde bek snel een veilig heenkomen te zoeken.

Dit korte bezoek was echter voldoende om onze aandacht uitsluitend op de "voedertafel" te richten. En niet tevergeefs, nog diezelfde morgen maakte de appelvink nog enige korte voedselexpedities. De daarop volgende dagen werden ze steeds veelvuldiger en ook langer van duur. Dit gaf ons de gelegenheid van een afstand van ca 5 m. deze prachtige vogel met zijn enorme snavel de zonnepitten te zien verpulveren, wat hem zo te zien geen enkele moeite kostte.

Tussen de bedrijven door passeerden er enkele vluchten ganzen, eenden en zwanen en één blauwe kiekendief, het aantal viel hier wel wat tegen. Vermeldenswaard is nog het volgende: De buizerden, voor zover ze niet op jacht waren, verplaatsten zich vooral in de ochtend in Noordwestelijke richting (hoewel we ze niet een keer in groepsverband hebben gezien)!! Waarschijnlijk duidt dit op fourage-trek.

Eveneens aantekening waard was de spreeuw, die schitterde door afwezigheid.

Al met al een vakantie om met een voldaan gevoel op terug te zien, met in het achterhoofd de gedachte aan een eventueel volgende keer.

D. Passchier.

Hoewel we regelmatig door J. Hoek op de hoogte zijn gehouden over de patiënten in het asiel is het misschien wel aardig ook zijn jaaroverzicht in deze strandloper op te nemen.

	soort	totaal aantal	dood gegaan	los ge- laten	nog in asiel
	roodkeelduiker	6	6	-	-
	fuut	7	7	-	-
	dodaars	2	1	1	-
	vaal stormvogeltje	1	1	-	-
5	noordse stormvogel	1	-	1	-
	jan van gent	1	-	1	-
	blauwe reiger	2	2	-	-1
	wilde eend	8		6	-
	wintertaling	1	1	-	-
10	zwarte zeeëend	17	17	-	-
	middelste zaagbek	3	2	1	-
	bergeend	1	-	1	-
	grauwe gans	2	1	1	-
	knobbelzwaan	4	-	3	1
15	patrijs	1	-	1	-
	waterral	4	3	1	-
	waterhoen	2	-	1	1
	meerkoet	3	2	-	1